

3.1. Lovens anvendelsesområde (lovudkastets § 1)

3.1.1. Lovens almindelige anvendelsesområde (lovudkastets § 1, stk. 1 og 2)

Efter lovudkastets § 1, stk. 1, gælder loven som udgangspunkt for voldgift, der finder sted i Danmark. Efter stk. 2 finder voldgift sted i Danmark, såfremt voldgiftsretten har sit sæde her i landet, jf. lovudkastets § 18.

Retsplejerådet kan tilslutte sig, at den danske voldgiftslov som hovedregel skal finde anvendelse og kun skal finde anvendelse på »dansk voldgift«. Retsplejerådet kan endvidere tilslutte sig, at voldgiftslovens regler skal anvendes uden forskel på national og international dansk voldgift, således at det ikke gør nogen forskel, om voldgiften har eller ikke har tilknytning til udlandet.

Efter Retsplejerådets opfattelse vil det i den forbindelse være en fordel, hvis der kan findes en klar afgrænsning af, hvad »dansk voldgift« er.

Retsplejerådet kan i princippet tilslutte sig, at »dansk voldgift« defineres som voldgift, hvis »sæde« er i Danmark, men henleder opmærksomheden på, at det kan opfattes som cirkulært at lade en voldgiftslovs anvendelse bero på voldgiftens »sæde«, hvis voldgiftens »sæde« samtidig skal fastlægges efter reglerne i den voldgiftslov, der finder anvendelse.

Lovgivningsteknisk er der dog ikke noget til hinder for – som i lovudkastet, i UNCITRAL-modellen, i den norske voldgiftslov og i de tyske regler – at lade en voldgiftslovs anvendelse bero på, at voldgiften – efter den pågældende voldgiftslovs regler om fastlæggelsen af voldgiftens sæde – har sæde i det pågældende land.

Efter Retsplejerådets opfattelse må det imidlertid forudsætte, at reglerne om fastlæggelsen af voldgiftens sæde er entydige og let anvendelige i praksis. Efter rådets opfattelse må det i denne henseende anses som mindre hensigtsmæssigt – som i lovudkastet (og i øvrigt i den norske voldgiftslov) – at lade lovens anvendelsesområde bero på en henvisning til en regel, der kan fraviges ved aftale.

Retsplejerådet påpeger i den forbindelse, at der i lovudkastets § 1, stk. 2, henvises til lovudkastets § 18, som efter lovudkastets opbygning for så vidt kun finder anvendelse, *når* voldgiften finder sted i Danmark. Forslaget må formentlig forstås på den måde, at loven finder anvendelse,

når reglerne i § 18 fører til, at voldgiftsrettens sæde er i Danmark. Lovudkastets § 18 kan imidlertid fraviges ved aftale, og det fremstår som uklart, hvordan det afgøres, om loven finder anvendelse, hvis parterne har fraveget § 18 ved aftale.

Retsplejerådet er opmærksom på, at f.eks. de svenske regler og de engelske regler har valgt en anden løsning for fastlæggelse af voldgiftslovens anvendelsesområde.

Den svenske voldgiftslov gælder for voldgift i Sverige, og voldgift kan indledes i Sverige, hvis (i) dette fremgår af voldgiftsaftalen, (ii) dette i overensstemmelse med voldgiftsaftalen er bestemt af voldgiftsretten eller et voldgiftsinstitut, (iii) modparten samtykker heri, eller (iv) der er værneting for den materielle tvist ved svensk domstol, og voldgiftsaftalen ikke indebærer, at voldgiften skal finde sted i udlandet.

Den engelske voldgiftslov gælder for voldgift med sæde i England, og voldgiftens sæde betyder »the juridical seat« fastsat (i) af parterne, (ii) af en voldgiftsinstitution eller anden institution eller person, som parterne har tillagt kompetence hertil, (iii) af voldgiftsretten, hvis parterne har bemyndiget den hertil, eller – i mangel heraf – (iv) under hensyn til parternes aftale og alle relevante omstændigheder.

Advokatrådets arbejdsgruppe har over for Retsplejerådet anført, at arbejdsgruppen finder de svenske og engelske regler unødvendigt komplicerede.

Retsplejerådet anbefaler på denne baggrund, at reglerne om voldgiftslovens almindelige anvendelsesområde tydeliggøres, men på en mere enkel måde end i de svenske eller engelske regler, jf. nærmere Retsplejerådets lovudkast i pkt. 4 nedenfor. Advokatrådets arbejdsgruppe har tilsluttet sig dette forslag.

Retsplejerådet bemærker endvidere, at den gældende voldgiftslov ikke finder anvendelse på faglig voldgift, jf. lovens § 11, stk. 1. Rådet går ud fra, at der med lovudkastet ikke er tilsigtet ændringer heri. Rådet anbefaler, at dette tydeliggøres gennem en udtrykkelig undtagelse af faglig voldgift fra lovens anvendelse ligesom i den gældende voldgiftslov. Advokatrådets arbejdsgruppe har til Retsplejerådet oplyst, at arbejdsgruppen ikke har behandlet faglig voldgift, og at der efter arbejdsgruppens opfattelse ikke er noget til hinder for at videreføre den gældende voldgiftslovs § 11, stk. 1.